

Kansalaisjärjestöjen
konfliktinehkäisyverkosto

TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2009

Hyväksytty vuosikokouksessa 17.04.2009

TOIMINNAN YLEISTAVOITTEET

KATU vahvistaa konfliktinehkäisyalaa seuraavien ja alalla toimivien kansalaisjärjestöjen yhteistyötä ja koordinaatiota niin Suomessa kuin Euroopassakin. KATU toimii, jotta konfliktien ennaltaehkäisy ja kansalaisyhteiskunnan voimavaraistaminen sekä käytännön osallisuus painottuisivat vahvemmin Suomen ja Euroopan unionin politiikassa ja käytännön toiminnassa, erityisesti siviilikriisinhallinnassa.

KATU painottaa inhimillisen turvallisuuden näkökulmaa, jossa kaiken turvallisuuspoliittisen toiminnan ja ajattelun lähtökohtana on ihminen ja hänen tarpeensa. Turvallisuuspolitiikan tulee perustua konfliktien ennaltaehkäisyyn ja kriisien hallitsemiseen ensisijassa siviilivoimin. KATU toimii alan tietotoimistona, kouluttajana ja välittää tietoa muiden järjestöjen tarjoamasta koulutuksesta sekä järjestökentän ihmisille että viranomaistahoille. KATU toimii edustajansa kautta siviilikriisinhallinnan neuvottelukunnassa ja antaa lausuntoja sekä lobbaa kaikkia relevantteja yhteiskunnallisia toimijatahoja.

KATUN TOIMINNAN PÄÄULOTTUVUUDET

- *Yhteistyön koordinaatio ja tiedonvaihto järjestöjen välillä (Suomi ja Eurooppa)*
- *Tiedotus ja vaikuttamistyö (Suomi ja Eurooppa)*
- *Koulutus ja vaikuttaminen muiden, mm. viranomaisten järjestämän koulutuksen sisältöihin kansalaisjärjestöjen ja kansalaisyhteiskunnan näkökulmasta (Suomen ja Euroopan tasolla)*

KANSALAIJÄRJESTÖJEN SIVIILIKRIISINHALLINNAN KOORDINAATIO

KATUn näkökulma on inhimillisen turvallisuuden näkökulma. KATUssa nähdään siviilikriisinhallinta osana konfliktinehkäisyä, jossa kaiken toiminnan ydin on voimistaa ja resurssoida paikallista yhteisöä toimimaan itse, ja jossa siviilivoimin sen lisäksi, että rauhoitetaan ("hallitaan") konfliktia, estetään sen laajentuminen ja pyritään jälleenrakentamaan konfliktialuetta tavalla, joka edesauttaa pysyvän rauhan aikaansaamista. KATU edistää siviilikriisinhallinnan käyttöä kriisinhallinnan ensisijaisena välineenä ja korostaa kansalaisyhteiskunnan roolia tässä toiminnassa. KATU toimii sen estämiseksi, että poliitikkojen koherenssin tai laajan turvallisuuskäsityksen nimissä militarisoidaan tai turvallistetaan eli annetaan sotilasstrategien

suunniteltavaksi kehitysyhteistyötä tai siviilikriisinhallintaa. Käytännön operaatioissa KATUn mielestä on tästä huolimatta parannettava koordinoitua eri toimijoiden kesken.

Vuonna 2009

- *Hallituksen turvallisuus- ja puolustuspoliittisesta selonteosta laaditaan lausunto eduskunnan ulkoasiainvaliokunnalle. KATU osallistuu selonteosta käytävään kansalaiskeskusteluun ja tuo esiin ennen kaikkea kansalaisjärjestöjen rooliin ja siviilikriisinhallintaan liittyviä näkökulmia.*
- *Vuoden aikana seurataan ja osallistutaan erityisesti keskusteluun siviili- ja sotilaallisen kriisinhallinnan koordinaatiosta, sekä keskusteluun kriisinhallinnan rahoituksesta ja painotuksista.*
- *Kehitetään koulutusyhteistyötä Kuopion kriisinhallintakeskuksen CMCn kanssa erityisenä tavoitteena saada koulutukseen laajempi kansalaisjärjestönäkökulma; KATU järjestää yhdessä CMCn kanssa kansalaisjärjestöille tutustumismatkan ja seminaarin Kuopiossa 9.-10.6. sekä seminaarin siviilikriisinhallinnan suuntaviivoista Helsingissä 1.10.2009.*
- *KATU järjestää yhteistyössä toimittajajärjestöjen, esimerkiksi Suomen journalistiliiton ja Viestinnän ja kehityksen säätiön kanssa seminaarin median roolista konfliktien ennaltaehkäisyssä elo-syyskuussa. Samalla teemalla järjestettävään koulutukseen haetaan erillisrahoitusta sisä- ja/tai ulkoasiainministeriöstä.*
- *KATU edistää aktiivisesti suomalaisten kansalaisjärjestöjen toimijoiden osallistumista EU:n siviilikriisinhallinnan koulutukseen ja valmennukseen. Tähän pyritään tiedottamalla koulutuksista KATUn laajan verkoston kautta sekä käymällä dialogia koulutuksen järjestäjätahojen kanssa järjestötoimijoiden tarpeista.*
- *KATU seuraa inhimillisen turvallisuuden raportin suositusten toteutumista EU-politiikassa yhteistyössä EPLOn (European PeaceBuilding Liaison Office) ja muiden vastaavien eurooppalaisten organisaatioiden kanssa.*
- *KATU edistää inhimillisen turvallisuuden koulutuksen hyväksymistä EUn siviilikriisinhallintakoulutuksessa yhdessä mm. Kuopion kriisinhallintakeskuksen kanssa.*

KOULUTUS JA SEMINAARIT

KATU on järjestänyt konfliktinehkäisyn perus- ja syventävää koulutusta vuodesta 2003 alkaen. Kurssien tavoitteena on antaa johdanto konfliktinehkäisyyn ja siviilikriisinhallintaan, peruskäsitteisiin ja kansalaisjärjestöjen mahdollisuuksiin toimia konfliktialueilla.

Kurssien tavoiteryhmänä ovat olleet kansalaisjärjestöjen konfliktialueilla jo työskentelevät tai konfliktialueille lähdössä olevat työntekijät ja virkamiehet sekä muut aiheesta kiinnostuneet.

Vuonna 2009

- *KATU järjestää 3-päiväisen peruskurssin konfliktinehkäisyssä, mikäli mahdollista yhteistyössä ulkoministeriön kanssa sekä YK:n aseistariisuntaviikolla sovittelukurssin yhteistyössä Suomen YK-liiton kanssa.*
- *Itä-Timor -projektin päätyttyä kutsutaan yksi tai kaksi itätimorilaista kouluttajaa Suomeen kertomaan projektista ja kouluttamaan vastaavista projekteista kiinnostuneita suomalaisia.*
- *Journalisteille järjestetään elo- tai syyskuussa seminaari median roolista konfliktien ehkäisyssä yhteistyössä toimittajajärjestöjen kanssa. Mikäli ministeriöiltä saadaan rahallista tukea, journalisteille järjestetään konfliktinehkäisyn viikonloppukoulutusta marraskuussa.*

TIEDOTUS JA MATERIAALITUOTANTO

KATUn uusia kotisivuja kehitetään jatkuvasti vastaamaan entistä paremmin kasvaneeseen mielenkiintoon konfliktinehkäisyä ja siviilikriisinhallintaa kohtaan. Kotisivuille pyritään päivittämään uutismateriaalia useampia kertoja viikossa.

Sähköisiä KATU-uutisia välitetään uutiskirjettä tilaaville henkilöille vähintään kerran kuukaudessa.

Itä-Timor -projektin tuottamaa englanninkielistä julkaisua konfliktinehkäisykoulutuksesta levitetään konfliktin ehkäisystä kiinnostuneille henkilöille ja järjestöille Suomessa ja Euroopassa seminaareissa ja muissa tilaisuuksissa sekä KATUn kotisivujen ilmoituksen kautta.

Tuotetaan mahdollisuuksien mukaan koulutuskansioita, joissa kutakin koulutusteemaa on käsitelty omalla A4-arkillaan, jolloin teemoja on helppo päivittää erikseen kehityksen mukaan eikä ole tarvetta uudistaa koko koulutuspakettia.

KEHITYS JA TURVALLISUUS

Yhä enenevässä määrin tunnustetaan tosiasiana, että kehitys ja turvallisuus liittyvät toisiinsa; ilman toista ei ole toista. Aseelliset konfliktit lisäävät ihmisten turvattomuutta ja estävät kehitystä. Kehitysyhteistyö on yksi suurimpia välineitä konfliktien ehkäisemiseen.

Kehityspolitiikassa tuleekin aiempaa enemmän tarkastella avun ohjaamista konfliktien estämiseen kestäväen kehityksen turvaamiseksi.

Vuonna 2009

- *järjestöjä pyritään aktivoimaan keskusteluun ja toimintaan kehityksen, konfliktien ja turvallisuuden välisestä vuorovaikutuksesta.*
- *KATU jatkaa yhdessä Kehys ry:n kanssa turvallisuuden ja kehityksen esiintuomista yhteisessä työryhmässä sekä seuraa Suomen ja EU:n koherenssityössä erityisesti turvallisuussektoria.*

PIENASETOIMINTA

Aseellisesta väkivallasta kärsivät eniten siviilit. Aseet eivät pelkästään tapa ja vammauta miljoonia ihmisiä, vaan lisäävät koko yhteiskunnan turvattomuutta. Pakolaisuus, siviileihin kohdistuvat terroriteot ja lapsisotilaiden käyttö ovat ilmeisimpiä esimerkkejä vastuuttoman asekaupan seurauksista.

KATU näkee, että toiminta kansainvälisen asekaupan valvonnan tehostamiseksi on oleellinen osa konfliktien ehkäisytyötä.

Vuonna 2009

- *Jäsenjärjestöjen kanssa seurataan kansainvälisiä pienasekauppaan liittyviä prosesseja ja erityisesti ATT-prosessia, jonka tavoitteena on luoda yhteisiä sitovia sääntöjä kansainväliselle aseviennille.*
- *Järjestetään vuoden aikana yhdessä Sadankomitean kanssa seminaari asevalvonnasta ja EU:n asekaupan sisämarkkinoiden luomisesta.*

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

KATU seuraa tiiviisti kansainvälistä, erityisesti eurooppalaista keskustelua konfliktinehkäisystä ja kriisinhallinnasta ja tuo tiedon suomalaisten järjestöjen käyttöön muun muassa www.katunet.fi -sivuston ja kuukausittaisen sähköisen uutiskirjeen (KATU-uutiset) kautta.

KATU on mm. European Peacebuilding Liaison Officen (EPLO) jäsen sekä mukana European Platform for Conflict Prevention -verkostossa ja Global Partnership for the Prevention of Armed Conflict -hankkeessa.

Vuonna 2009

- *seurataan erityisesti EU-instituutioiden järjestämiä siviilikriisinhallintaan ja konfliktinehkäisyyden liittyviä kokouksia. Erityistä huomiota kiinnitetään ESDP-missioiden toimintaan ja niiden evaluatioon.*
- *seurataan tiiviisti YKn alaisuudessa käytäviä neuvotteluja Arms Trade Treatyn aikaansaamiseksi.*

KONFLIKTINEHKÄISYPROJEKTI (Itä-Timor)

KATU tukee kansalaisjärjestöjen konfliktinehkäisytyötä konfliktialueilla. Esimerkiksi KATUn hankkeella Eteläisessä Afrikassa tuettiin järjestöjen ja muiden toimijoiden yhteistyön vahvistamista ja verkostoitumista.

Toimintavuonna saatetaan loppuun Itä-Timorissa vuonna 2006 käynnistetty konfliktinehkäisyprojekti. Hankkeen tavoitteena on ollut kasvattaa paikallisten kansalaisjärjestöjen kapasiteettia alueen konfliktien ratkaisemiseen ja ehkäisemiseen.

- *Järjestetään Itä-Timorilla loput alueelliset seminaarit (yhteensä 16 alueellista koulutustilaisuutta) sekä kaksi kansallista seminaaria kansalaisjärjestöjen roolista konfliktinehkäisyyssä. Itä-Timorin kansallinen konfliktinehkäisyverkosto pyritään perustamaan toukokuun viimeisellä viikolla. Projekti päättyy syyskuun lopulla julkistettavaan kirjaan ja kansalliseen seminaariin.*
- *Kutsutaan Itä-Timorilta 1-2 vierasta Suomeen kouluttamaan järjestöjen edustajia ja arvioimaan projektin onnistumisia ja epäonnistumisia YK:n aseistariisuntaviikolla.*

HALLINTO JA TALOUS

KATU toimii hallinnollisesti YK-liiton alla. Käytännön tasolla KATUn toimintaa johtaa toimintaan osallistuvien järjestöjen edustajista muodostettu ohjausryhmä yhdessä verkoston pääsihteerin kanssa.

Vuonna 2008 aloitettua toimintastrategiatyötä jatketaan ja pyritään saamaan mahdollisimman monta yhteistyöjärjestöä mukaan tähän työhön.

Ulkoasiainministeriö on tukenut Kansalaisjärjestöjen konfliktinehkäisyverkosto KATUn toimintaa koko sen yli 10-vuotisen olemassaolon ajan. Kahden viimeksi kuluneen vuoden aikana KATUn avustusta on leikattu poliittisella päätöksellä kolmanneksella. KATU hakee toimintavuonna sisä- ja ulkoasiainministeriöiltä projektiavustusta järjestämäänsä koulutukseen.

Vuonna 2009

- Ohjausryhmä kokoontuu vähintään neljä kertaa vuodessa.
- Strategiatyötä jatketaan siten, että strategiasta vuosille 2009-2011 päätetään vuoden 2009 aikana.
- 2009 aikana pyritään vakiinnuttamaan KATUn valtionavustus tasolle, joka turvaa verkoston kyvyn toimia sekä itsenäisesti että yhteistyössä suomalaisten ja eurooppalaisten järjestöjen ja verkostojen kanssa, tuottaa laadukasta materiaalia ja koulutusta sekä jatkaa vuoropuhelua viranomaistahojen kanssa.
- Verkoston vuodelle 2009 saama rahoitus mahdollistaa ainoastaan yhden työntekijän palkkauksen. Toimistoon pyritään saamaan toinen työntekijä harjoittelusopimusten avulla.